

megye népművelési titkára; korát meghazudtoló fiatalos lelkesedéssel fáradszaktalanul végzi hivatását, amely nagy, de hálás munkát mér rá „Biharországban“.

Lillik Béla 1888-ban született Nagykanizsán. Tanítói oklevelet 1907-ben Csáktornyan szerzett. 1927 óta népművelési titkár. Ezirányú munkáját Veszprémben kezdte, majd Katona Géznak Győrből való távozása után 1939-ben Győr vármegye és Győr thj. város népművelési titkára lett. Jeles szervező munkája mellett értékes irodalmi tevékenységet fejt ki. Folyóiratokban és napilapokban sűrűn jelennek meg népművelési és társadalmi vonatkozású tanulmányai, cikkei.

Bemutattuk a kilenc kitüntetett népművelési titkárt. A magas kitüntetés alkalmasból azt kívánjuk nekik, hogy még sokáig végezhesék azt a munkát, amelyet a magyar népművelés érdekében eddig is olyan nagy hittel, lelkesedéssel, ügybuzgalommal kifejtettek.

Simándi Béla

A Magyar Népművelők Társaságának közgyűlése

Április 5-én d. u. 6 órakor ült össze a Magyar Népművelők Társasága múzeumkörúti helyiségében, évi rendes közgyűlésére. A szép számmal megjelent tagok sorából sokan voltak a vidékiek is. Antalfia Antal dr. megnyitója során kegyeletos szavakkal emlékezett meg a Társaság két elhunyt tagjáról: Kemenes Illés dr. pestvidéki tankerületi főigazgatóról és Hübner Józsefről, a honvédelmi minisztérium haderőnkívüli osztályába beosztott népművelési titkárról. Emléküket jegyzőkönyvében örököltette meg a közgyűlés. Az elnöki jelentés részletesen beszámolt az 1942. év eredményeiről. A Társaság az elmúlt évben is kiadványai milliokra rúgó példányszámaival emelte olvasóinak tudását, erősítette lelkükben az erkölcsiséget és a nemzeti érzést. A *Magyar Lélek* c. népművelési folyóiratunk 84.000, a *Szebb Jövőt* heti képes leventeújságunk 14.146.000, a *Gyermekvilág* kéthetenként megjelenő gyermeklapunk 883.000, az *Érdekes Regények — Röptében a világ körül* c. kéthetenként megjelenő kiadványunk 606.000, a *Magyar Klasszikusok* c. kiadványunk pedig 225.000 példányban jelent meg. Egyes könyvkiadványaink közül a *Horthy-dalok* 56.000, a *Háborús világ dalai* 25.000, a *Háborús világ térképei* 78.000, a *Háborús világ újabb térképei* 45.000, *Széchenyi fáklyavilága* 25.000, *Magyar farsang* 15.000, *Magyar mosoly* 5000, *A kanyargó Tisza mentén* 15.000, Dáloky János: *Igy készül a magyar film* 5000, A „*Szebb Jövőt*“ *kiskönyvei* 10.000, a *Jó Forrás* c. naptár 50.000 példányban jelent meg. Majd hálás köszönetet mond az elnök mindazoknak, akik a szép eredmény létrehozásában közreműködtek. Örömmel jelentette be a közgyűlésnek, hogy a gr. Klebelsberg Kunó Emlékbizottság a Kulturális Egyesületek Szövetsége (KESZ) javaslatára 1942. évi nagygyűlésén a Klebelsberg-emlékplaketttel a Magyar Népművelők Társaságát tüntette ki, mint olyan kultúr-egyesületet, amelyik az 1942. évben a legnagyobb eredményt érte el a népművelés terén.

A közgyűlés nagy örömmel és lelkesedéssel vette tudomásul az elnök közléseit, aki ezután meleg szavakkal üdvözölte a kormányzói elismerésben részesített Bencze András, Katona Géza, Komorovitz Béla, Lillik Béla, Novágh Gyula, Tamás József, Tantó József, Tarkó Lajos, Wiesenbacher József tagjainkat. Kiemelte az intézményes népművelési munka megindulása óta kifejtett buzgó és eredményes munkásságukat s az eddighez hasonló további lelkes nemzetépítő munkára s Társaságunk odaadó támogatására buzdította a kitüntetetteket. A közgyűlés meleg ünneplésben részesítette a legmagasabb helyről jött kitüntetésben részesült jelenlevő tagtársainkat. Nevükben Novágh Gyula köszönte meg az üdvözlést.

A közgyűlés ezután az 1942. évi zárószámadásokra vonatkozó jelentéseket hallgatta meg és a számvizsgáló bizottság jelentése alapján a pénztárosnak s az ellenőrnek az 1942. évre vonatkozó felmentést megadta. Az 1942. évi vagyonkimutatás s az 1943. évi költségvetés tudomásulvétele, illetve jóváhagyása után a közgyűlés megválasztotta a Pályi Sándor, Szalatsy Richárd, P. Tarcsafalvy Lajos, Tóth Rezső és Vass Margit dr. tagokból álló számvizsgáló bizottságot. A Hübner József elháltával megüresedett jegyzői tisztelet Katona Gézára ruházta a közgyűlés.

A tárgysorozat utolsó pontja a Társaság jövő évi munkatervének vázlatos ismertetése volt. A sorozatos kiadványok továbbra is megjelennek, egy a nők számára indítandó lap terve is elő van készítve, 1943-ra szóló naptárt is ad ki majd

a Társaság, továbbá műkedvelők részére könnyen előadható történeti tárgyú színdarabokat megfelelő utasításokkal és jelmeztervrajzokkal ellátva.

A közgyűlés felhatalmazta az elnököt, hogy a Társaság céljait szolgáló minden tervet, előzetes tárgyalások nélkül is — mert hiszen gyakran rövid idő alatt kell valamely ügyben határozni, hogy a kedvező alkalom kihasználatlanul ne maradjon — megvalósíthasson.

Végül Katona Géza indítványára egyértelmű lelkesedéssel mondott köszönetet a közgyűlés Antal fia Antal dr. elnöknek a Társaság tevékenységének gazdag eredményekkel járó vezetéséért.

*

Közgyűlésünkről szóló tudósításunkhoz kapcsoljuk Társaságunk életének tagjaink szempontjából egyik igen jelentős mozzanatát. Az erdélyi Gyilkos tó mellett fekvő, ma már tulajdonunkba vett *turista- és üdülőházunk* tatarozása és berendezése elnökünk fáradhatatlan utánjárásának eredményeképpen folyamatban van. A tó partján álló épületben a nagy turistatermen kívül hat kisebb szoba is várja lakóit. Ezek a szobák valószínűleg június folyamán már lakható állapotban lesznek. Később közzendő feltételek mellett turistaházunk helyiségei szeretettel várják tagtársainkat.

(—th —r)

Kell-e műveltség az iparos- és munkásifjúságnak?

Ez a bizonytalan kérdés lebegett szemünk előtt, amikor a VKM. Iskolánkívüli Népművelési Osztályára felmentünk, hogy némi anyagi támogatást kérjünk arra a népművelési tanfolyamra, amelyet a Rozsnyó—Rimaszombat—Salgótarján vidéki munkásifjúság számára akartunk megrendezni.

Bizonyosak voltunk abban, hogy a néhány évvel ezelőtt visszacsatolt Felvidék már nem iskolaköteles ifjúságát nem szabad magára hagynunk és tudtuk azt is, hogy magyar szempontból, világnézeti szempontból a cseh-szlovák iskolák rengeteg pótolni-való hiányt hagytak maguk után, az egészségügyi, szociális, jogi tájékoztatásból pedig akármennyit sikerül átadni a munkásifjúságnak, mindig jobb, ha még többet adhatunk.

Nagy örömünkre a Minisztérium Népművelési Osztályán ugyanilyen gondolkozást találtunk és így hozzáfoghattunk a magunk elé tűzött nagy cél megvalósításához. Terveket dolgoztunk ki, megindítottuk a szervezést; hamarosan egybegyűlt a tanoncsereg, három héten át együtt voltunk velük és most nem győzünk hálát adni Istennek, hogy erőt adott a közben felmerülő sok akadály leküzdésére.

Aki eredményes, sikeres tanfolyamot akar, annak azt alaposan elő kell készítenie. Ezért pontosan és gondosan kidolgoztuk terveinket a tanfolyam előadásainak beosztására, előadóink felkérésére, a szükséges anyagi eszközök előteremtésére, a résztvevők összehozására és a tanfolyamra alkalmas hely megszerzésére vonatkozólag. Úgy gondoltuk, hogy a tanfolyam idejére egy héten át együttlakó ifjaknak minden nap hat tanfolyamos órát tartunk. Dél előtt hármat, a nehezebb szellemi munkát igénylő tárgyakból, mint amilyenek a világnézeti kérdések, fontos nemzeti problémáink a történelemnek és nemzeti irodalomnak az utódállamok iskoláiban mostohán kezelt, elferdített részei, a jogi, szociális és lélektani igazságoknak az iparos- és munkásifjúságot érintő részletei, majd délután is hármat a könnyebb, részben szórakoztató előadásokból, mint például a gyakorlati egészségvédelem, a népművészetek ismertetése, népdalok tanulása és egyesületünknek, a Katolikus Iparos- és Munkásifjak Országos Egyesületének ismertetése.

Előadókul a környékbeli városok ismertnevű tanárai, orvosai, papjai, közeleli emberei közül volt szándékunk többeket felkérni. Sokkal nehezebb feladatnak ígerezett a gyárakban, műhelyekben dolgozó ifjak szabadidőjele a tanfolyam hetére, ezért nagy gonddal állítottuk össze a vállalatok és mesterek névsorát, ahonnan egy vagy több tanfolyamos el akartunk kérni egyhetes fizetéses szabadságra. Legkényesebb kérdésnek ígerezett azonban annak a helynek, környezetnek, háznak a kiválasztása, ahol tanfolyamunkat megtarthatjuk. Hiszen szükségünk volt 30—40 fiú számára szállásra, mert szétszórta bányatelepekről, iparvárosokból akartunk összegyűjteni egy teljes hétre a tanfolyamozókat. Szükség volt személyzetre, amely ennyi fiú ellátásáról gondoskodik, hogy egészen a tanfolyamnak szentelhegyék magukat és az éhség vagy gyomorrontás, a fűtetlen szoba, a takarítatlan folyosók és más kel-